

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

KSTK Türkiye

Türkiye’de Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Çalışmaları

Betül KESKİN ÇATAL
Çevre ve Şehircilik Uzmanı

T.C.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü
Laboratuvar, Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı
Endüstriyel Kirlilik İzleme Şubesi Müdürlüğü

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

KSTK Türkiye

Sunum İçeriği

- KSTK Nedir?
- PRTR Pilot Projesi
- PRTR UNEP-MAP Projesi
 - Çalışmalar
 - Proje Çıktıları
 - Karşılaşılan Zorluklar
- E-PRTR Projesi
- Hedefler

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

KSTK Türkiye

KSTK Nedir?

- 1992 - Rio Bildirgesi
- 1996 - IPPC (Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol) ve 2000 - EPER (Avrupa Kirletici Emisyon Kaydı)
- 1998 - Aarhus Sözleşmesi
- 2003 - PRTR Protokolü
- 2006 - Avrupa-KSTK Tüzüğü

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

KSTK Türkiye

KSTK Nedir?

- Endüstriyel tesislerden kaynaklanan kirleticilerin:
 - hava, su, toprak gibi alıcı ortamlara bırakılmasına
 - artma, işleme v.b. faaliyetler için taşınmasına

ilişkin bilgileri içeren ve düzenli aralıklarla raporlanan envanterin uluslararası tanımıdır.

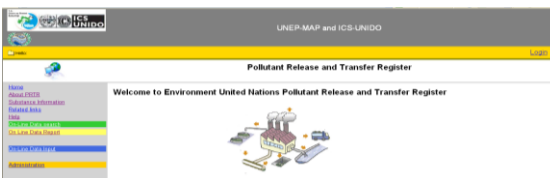
- Avrupa-KSTK Tüzüğü, 65 aktivite ve 91 kirletici parametreyi kapsamaktadır.

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

KSTK Türkiye

PRTR Pilot Projesi

- 2005 – 2007 yılları arasında
- 1 gönüllü tesis katılımı ile (PETKİM Petrokimya A.Ş.)
- Aylık raporlama
- 10 kirletici
- Rehber doküman ve raporlama formatının Türkçeye çevirisi
- Proses simülasyonu ve raporlama hakkında eğitimler

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

KSTK Türkiye

PRTR Projesi

- Akdeniz’e kıyısı olan 10 ilde PRTR uygulanması projesi
- UNEP – MAP işbirliği ile
- Başlangıç: 01 Şubat 2011
- Bitiş: 31 Aralık 2012

- Pilot Projeyi yürüten Daire Başkanlığımız ile bilgi alışverişi
- Pilot Projede görev alan İzmir İl Müdürlüğü ve PETKİM Petrokimya A.Ş.'ye ziyaret
- PRTR Eğitimi
 - PRTR'ye genel bakış
 - Teknik konular
 - Raporlama sistemi
 - PRTR uygulama örnekleri
 - PRTR, EPER ve E-PRTR arasındaki farklar
 - Projenin çalışma takvimi

- Akdeniz ve Ege Denizi'ne kıyısı olan 10 İl Müdürlüğümüz ile toplantı
 - Projede görev alma konusunda gönüllü olabilecek tesisler ile irtibata geçilmesi
 - Gönüllü tesislerin ve tesis temsilcilerinin **belirlenmesi**
 - Tesisler ve İl Müdürlüklerimiz arasında Protokol imzalanması
- Sonuç olarak: 9 ilden ve 9 farklı sektörden toplam 20 tesis

- İl Müdürlüklerimizin ve projede görev alan tesislerin temsilcileri ile eğitim
 - PRTR'ye genel bakış,
 - Teknik konular
 - Kağıt ortamında ve yazılım aracılığıyla raporlama
 - Emisyon faktörleri

- Rapor formatı ve rehber dokümanın Türkçe çevirisinin kontrolü ve düzeltilmesi
- UNEP-MAP tarafından sağlanan web tabanlı PRTR V3.0 raporlama yazılımının yüklenmesi ve Türkçe'ye çevirisi
- Raporlama periyodu ve tarihlerin **belirlenmesi**
- Kirlenici listesinin belirlenmesi (E-PRTR Tüzüğü-EC 166/2006, Ek-2)

- Her bir tesis için raporlanacak kirlenicilerin **belirlenmesi**
- Raporlanacak kirlenici seçimi yaparken;
 - Sektör açısından önemli bir kirlenici olması
 - Kirlenicilerin anlamlı veriler oluşturacak şekilde ortaklaşması
 - NEC Direktifi kirlenicilerini kapsamaması
- Sonuç olarak: 10 farklı sektörden 19 farklı kirlenici

- Yazılıma tesislerin ve kullanıcıların tanımlanması
- 1. Raporların yazılıma kaydedilmesi
- 2. ve 3. raporlamaların tesisler tarafından yazılım ortamında **oluşturulması**
- Yazılımın uyum sorunlarının çözülmesi
- CBS entegrasyonu ve sorgu sistemi ile ilgili Bilgi İşlem Dairesi ile birlikte çalışmaya başlanması

- Türkiye’de PRTR ile ilgili bir mevzuatın bulunmaması
- Hem kamu hem de özel sektörde PRTR hakkında bilgi ve tecrübe eksikliği
- Bakanlığın yeniden yapılanması ile taşıra teşkilatında gerçekleşen personel değişiklikleri
- Tesislerdeki sorumlu personelin değişmesi
- PRTR sisteminin salt denetim amaçlı algılanması
- PRTR sistemindeki validasyon-veri doğrulama eksikliği

- Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye 2008 Yılı Ulusal Programına göre;
 - Entegre kirlilik önleme ve kontrolü ile ilgili 2008/1/AT sayılı Konsey Direktifi ve Avrupa Kirlenici Emisyon Kaydının (EPER-European Pollutant Emission Register) uygulanmasına dair 17 Temmuz 2000 tarih ve 2000/479/AT sayılı Karar ve Avrupa Kirlenici Salım ve Taşınım Kaydına (E-PRTR) dair Tüzük çerçevesinde;
 - Kirlenici emisyonlara ilişkin envanterin hazırlanması
 - Envanterin raporlamaya uygun bir şekilde kayda alınması
 - Raporlama sisteminin oluşturulması ve işletilmesi
- **uyumlaştırma 2009 ve sonrasında**
- **uygulama üyelle birlikte**

E-PRTR

The European Pollutant Release and Transfer Register

Türkiye’de E-PRTR Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi

Kirlenici Salım ve Taşınım Kaydının ülke geneline yayılması ve taslak mevzuat oluşturulması amacıyla hazırlanan proje fişi, AB tarafından kabul edilmiştir.

Sunulan Proje Adı ve Sunulan Program:	Türkiye’de E-PRTR Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi (IPA 2013 1.Bileşeni)
Bütçe:	2.410.000 € (AB Katkısı: 2.149.000 €)
Proje Bileşenleri:	Teknik Yardım + Tedarik Bileşenleri
Proje Başlangıç ve Bitiş Tarihleri	25 Mayıs 2017– 25 Mayıs 2019

E-PRTR

The European Pollutant Release and Transfer Register

Amaç: (EC) 166/2006 sayılı Avrupa Kirlenici Salım ve Taşınım Kaydı (E-PRTR) Tüzüğü’nün uyumlaştırılması ve E-PRTR ülkemizde uygulanması için idari ve teknik kapasitenin geliştirilmesi

Bileşenler: 2 Bileşen: Teknik Yardım + Destek

Çıktılar:

1. Ulusal E-PRTR sistemi kurulacaktır.
2. Yetkili mercilerin ve öncelikli grupların E-PRTR konusunda idari ve teknik kapasiteleri artacaktır.
3. Karar vericilerin ve öncelikli grupların E-PRTR konusunda farkındalığı arttırılacaktır.

- Mevzuatın oluşturulması ve uygulanması
- Uygulama stratejisinin oluşturulması
- Birimler/Kurumlar arası koordinasyonun ve sorumlulukların belirlenmesi
- Raporlama sisteminin kurulması ve diğer sistemlerle etkileşimi

- Envanter oluşturulması
- Düzenleyici Etki Analizi çalışması
- Pilot tesislerin belirlenmesi
- Eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi
- Eğiticilerin eğitimi çalışması

